

KERKENORDENING VAN THE CANADIAN REFORMED CHURCHES

Art. 1. Om goede orde in de gemeente van Christus te onderhouden, zijn daarin nodig: de diensten, samenkomsten, opzicht der leer, Sacramenten en ceremonien, en Christelijke straf, waarvan hierna ordelijk zal gehandeld worden.

Van de diensten

Art. 2. De diensten zijn vierderlei: der dienaren des Woords, der doctoren, der ouderlingen en der diakenen.

Art. 3. Het zal niemand, alhoewel hij een doctor, ouderling of diaken is, geoorloofd zijn de dienst des Woords en der Sacramenten te betreden, zonder wettelijk daartoe beroepen te zijn. En wanneer iemand daar tegen doet en moermalen vermaand zijnde niet aflaat, zo zal de classis oordelen, of men hem voor een scheurmaker verklaren of op enige andere wijze straffen zal.

Art. 4. De wettelijke beroeping dergenen, die tevoren in de dienst niet geweest zijn, zowel in de steden als ten platten lande, bestaat:

Ten eerste, in de verkiezing, dewelke na voorgaande gebeden geschieden zal door de kerkeraad en de diakenen, met onderhouding van de regeling, die daarvoor plaatselijk in gebruik of door de kerkeraad vastgesteld is, en van de kerkelijke ordinantie, dat alleen diegenen voor het eerst tot de dienst des Woords kunnen beroepen worden, die door de classis, waarin zij wonen, praeparatoir geëxamineerd zijn; en voorts in kerken met niet meer dan een dienaar ook met advies van de classis of van de hiertoe door de classis aangewezen consulent waar zulks tot nog toe gebruikelijk is geweest;

ten andere, in de examinatie of onderzoeking, beide der leer en des levens, dewelke staan zal bij de classis, aan welke de beroeping ter approbatie is voor te stellen, en geschieden zal ten overstaan van de gedeputeerden der particuliere synode of enige derzelve;

ten derde, in de approbatie en goedkeuring van de lidmaten der gereformeerde gemeente van de plaats, wanneer, de naam des dienaars de tijd van veertien dagen in de kerk afgekondigd zijnde, geen hindernis daartegen komt;

ten laatste, in de openlijke bevestiging voor de gemeente, dewelke met behoorlijke stipulatiën en afvragingen, vermaningen en gebed en oplegging der handen van de dienaar, die de bevestiging doet (en van de andere dienaren, die mede tegenwoordig zijn), toegaan zal, naar het formulier daarvan zijnde.

Art. 5. Nopens die dienaars, die nu alrede in de dienst des Woords zijnde tot een andere gemeente beroepen worden, zal desgelijks zodanige beroeping geschieden, zowel in de steden als ten platten lande, door de kerkeraad en de diakenen, met onderhouding van de regeling, die daarvoor plaatselijk in gebruik of door de kerkeraad vastgesteld is, en van de generale kerkelijke ordinantie over de beroepbaarheid van hen, die buiten de Canadese Gereformeerde Kerken gediend hebben, en over het meer dan eenmaal beroepen van dezelfde dienaar in dezelfde vacature; in kerken met niet meer dan een dienaar ook met advies van de classis of van de hiertoe door de classis aangewezen consulent, waar zulks tot nog toe gebruikelijk is geweest; en voorts in alle kerken met approbatie van de classis, aan welke de voorzeide beroepenen vertonen zullen goede kerkelijke attestatie van leer en leven, en met approbatie van de lidmaten der gereformeerde gemeente van de plaats, wanneer, de naam des dienaars de tijd van veertien dagen haar voorgesteld zijnde, geen hindernis daartegen komt; waarna de beroepenen met voorgaande stipulatiën en gebeden zullen bevestigd worden, naar het formulier daarvan zijnde.

Art. 6. Ook zal geen dienaar dienst mogen aannemen in enige particuliere heerlijkheden, gasthuizen of anderszins, tenzij dat hij voorheen geadmit-

teerd en toegelaten zij, volgens de voorgaande artikelen; en hij zal ook niet minder dan andere aan de Kerkenordening onderworpen zijn.

Art. 7. Niemand zal tot de dienst des Woords beroepen worden, zonder dat men hem in een bepaalde plaats stelle, ten ware dat hij gezonden worde om hier of daar kerken te vergaderen.

Art. 8. Men zal geen schoolmeesters, handwerkslieden of anderen, die niet gestudeerd hebben, tot het predikambt toelaten, tenzij dat men verzekerd zij van hun singuliere gaven: godzaligheid, ootmoedigheid, zedigheid, goed verstand en discretie, mitsgaders gaven van welsprekendheid. Zo wanneer dan zodanige personen zich tot de dienst presenteren, zal de classis hen (indien het de particuliere synode goedvindt) eerst examineren, en naardat zij hen in het examen bevindt, hen een tijd lang laten in 't prive proponeeren, en dan voorts met hen handelen, zoals zij oordelen zal stichtelijk te wezen, volgens de generale regeling, daarvoor door de kerken vastgesteld.

Art. 9. Nieuwelingen, mispriesters, monniken, en die anderszins enige sekte verlaten hebben, zullen niet toegelaten worden tot de kerkedienst, dan met grote zorgvuldigheid en voorzichtigheid, nadat zij ook een zekere tijd eerst wel beproefd zijn.

Art. 10. Een dienaar, eens wettelijk beroepen zijnde, mag de gemeente, aan welke hij verbonden is, niet verlaten, om elders een beroeping op te volgen, zonder bewilliging des kerkeraadts met de diakenen, en met voorweten van de classis, gelijk ook geen andere kerk hem zal mogen ontvangen, eer hij wettelijke getuigenis zijns afscheids van de kerk en classis, waar hij gediend heeft, vertoond hebbe.

Art. 11. Aan de andere zijde zal de kerkeraad, als representerende de gemeente, ook gehouden zijn haar dienaars van behoorlijk onderhoud te verzorgen, en hen niet uit hun dienst te ontslaan zonder kennis en approbatie van de classis en van de deputaten der particuliere synode.

Art. 12. Dewijl een dienaar des Woords, eens wettelijk als boven beroepen zijnde, zijn leven lang aan de kerkedienst verbonden is, zo zal hem niet geoorloofd zijn, zich tot een andere staat des levens te begeven, tenzij om grote en gewichtige oorzaken, waarvan de classis kennis nemen en oordelen zal; welk oordeel de classis niet zal uitspreken zonder kennis en approbatie van de deputaten der particuliere synode.

Art. 13. Zo het geschiedt dat enige dienaars door ouderdom, ziekte of anderszins onbekwaam worden tot uitoefening huns dienstes, zo zullen zij nochtans desniettemin de ere en de naam eens dienaars behouden, en van de kerk, die zij gediend hebben, eerlijk in hun nooddrufft (gelijk ook de weduwen en wezen der dienaren in 't gemeen) verzorgd worden.

Art. 14. Zo enige dienaars om de voorgeschrevene of enige andere oorzaken hun dienst voor een tijd onderlaten moesten, 't welk zonder advies des kerkeraadts niet geschieden zal, zo zullen zij nochtans ten allen tijde de beroeping der gemeente onderworpen zijn en blijven.

Art. 15. Het zal niemand geoorloofd zijn, de dienst zijner kerk onderlatende, of in geen vaste dienst zijnde, hier en daar te gaan prediken buiten consent en autoriteit der synode of classis. Gelijk ook niemand in een andere kerk enige predikatie zal mogen doen of Sacramenten bedienen, zonder bewilliging des kerkeraadts van die kerk.

Art. 16. Der dienaren ambt is, in de gebeden en bediening des Woords aan te houden, de Sacramenten uit te reiken, op hun medebroeders, ouderlingen en diakenen, mitsgaders de gemeente, goede acht te nemen, en ten laatste met de ouderlingen de kerkelijke discipline te oefenen, en te bezorgen dat alles eerlijk en met orde geschiede.

Art. 17. Onder de dienaren des Woords zal gelijkheid gehouden worden aangaande de lasten huns dienstes, mitsgaders ook in andere dingen, zo veel mogelijk is, volgens het oordeel des kerkeraadts, en (dies van node zijnde) der classis, hetwelk ook in ouderlingen en diakenen te onderhouden is.

Art. 18. Het ambt der doctoren of professoren in de theologie is, de Heilige Schrifture uit te leggen, en de zuivere leer tegen de ketterijen en dolingen voor te staan.

Art. 19. De gemeenten zullen, voor zoveel nodig, arbeiden dat er studenten in de theologie zijn, die door haar onderhouden worden.

Art. 20. In de kerken, waar personen zijn, die volgens art. 8 bekwaam zijn geoordeeld om tot de dienst des Woords te worden voorbereid, zal men tot hun oefening het gebruik der propositien kunnen instellen.

Art. 21. De kerkeraden zullen alom toezien, dat er goede schoolmeesters zijn, die niet allen de kinderen leren lezen, schrijven, spraken en vrije kunsten, maar ook dezelve in de godzaligheid en in de Catechismus onderwijzen.

Art. 22. De ouderlingen zullen door het oordeel des kerkerads en der diakenen verkozen worden, volgens de regeling, die daarvoor plaatselijk in gebruik of door de kerkeraad vastgesteld is; bij welke regeling het naar de gelegenheid van iedere kerk vrij zal zijn, van tevoren de gemeenteleden in staat te stellen op geschikte personen de aandacht te vestigen, en voorts vrij zal zijn, voor de verkiezing zelve zoveel ouderlingen, als er van node zijn, aan de gemeente voor te stellen, om, van diezelve (ten ware dat er enig beletsel voorviel) geaprobeerd en goedgekeurd zijnde, met openbare gebeden en stipulatiën bevestigd te worden, of een dubbel getal aan de gemeente voor te stellen, om het door haar gekozen halve deel op dezelfde wijze in de dienst te bevestigen, volgens het formulier daarvan zijnde.

Art. 23. Der ouderlingen ambt is, behalve hetgeen dat boven, in art. 16, gezegd is hun met de dienaar des Woords gemeen te zijn, opzicht te hebben, dat de dienaren, mitsgaders hun andere medehelpers en diakenen hun ambt getrouwelijk bedienen, en de bezoeking te doen, naar dat de gelegenheid des tijds en der plaats tot stichting der gemeente, zo voor als na het Nachmaal, kan lijden, om bijzonder de lidmaten der gemeente te vertroosten en te onderwijzen, en ook anderen tot de christelijke religie te vermanen.

Art. 24. Dezelfde wijze, die van de ouderlingen gezegd is, zal men ook onderhouden in de verkiezing, approbatie en bevestiging der diakenen.

Art. 25. Der diakenen eigen ambt is, de aalmoezen en andere armengoederen naarstiglijk te verzamelen, en die getrouwelijk en vlijtiglijk, naar de eis der behoeftigen, beide der ingezetenen en vreemden, met gemeen advies uit te delen, de benauwdten te bezoeken en te vertroosten, en wel toe te zien, dat de aalmoezen niet misbruikt worden; waarvan zij rekening zullen doen in de kerkeraad, en ook (zo iemand daar bij wil zijn) voor de gemeente, op zulke tijd als de kerkeraad het goedvinden zal.

Art. 26. De diakenen zullen, ter plaatse waar huissitten-meesters of andere aalmoezeniers zijn, van deze begeren goede correspondentie met hen te willen houden, teneinde de aalmoezen te beter uitgedeeld mogen worden onder degenen die meest gebrek hebben.

Art. 27. De ouderlingen en diakenen zullen naar plaatselijke regeling twee of meer jaren dienen, en alle jaar zal een evenredig deel aftreden. De aftredenden zullen door anderen vervangen worden, ten ware dat de gelegenheid en het profijt van enige kerk, bij de uitvoering van artt. 22 en 24, een herkiezing raadzaam maakten.

Art. 28. Gelijk het ambt der christelijke overheden is, de heilige kerke-dienst in alle manieren te bevorderen, dezelve met haar exempel de onderdanen te recomanderen, en aan de predikanten, ouderlingen en diakenen in alle voorvallende nood de hand te bieden, en bij haar goede ordening te beschermen, also zijn alle predikanten, ouderlingen en diakenen schuldig de ganse gemeente vlijtiglijk en oprechtelijk in te scherpen de gehoorzaamheid, liefde en eerbiedinge, die zij de magistraten schuldig zijn; en zullen alle kerkelijke personen met hun goed exempel in deze de gemeente voorgaan, en door behoorlijk respect en correspondentie de gunst der over-

heden tot de kerken zoeken te verwekken en te behouden; ten einde, een ieder het zijne, in des Heren vreze, ter wederzijde doende, alle achterdenken en wantrouwen moge worden voorkomen, en goede eendracht tot der kerken welstand onderhouden.

Van de kerkelijke samenkomsten

Art. 29. Vierderlei kerkelijke samenkomsten zullen onderhouden worden: de kerkeraad, de classicale vergaderingen, de particuliere synode, en de generale of nationale.

Art. 30. In deze samenkomsten zullen geen andere dan kerkelijke zaken, en dezelve op kerkelijke wijze, verhandeld worden. In meerdere vergaderingen zal men niet handelen, dan 't geen dat in mindere niet heeft afgehandeld kunnen worden, of dat tot de kerken der meerdere vergadering in 't gemeen behoort.

Art. 31. Zo iemand zich beklaagt door de uitspraak der mindere vergadering verongelikt te zijn, dezelve zal zich op een meerdere kerkelijke vergadering beroepen mogen; en 't geen door de meeste stemmen goedgevonden is, zal voor vast en bondig gehouden worden. Tenzij dat het bewezen worde te strijden tegen het Woord Gods, of tegen de artikelen in deze generale synode besloten, zo lang als dezelve door geen andere generale synode veranderd zijn.

Art. 32. De handelingen aller samenkomsten zullen met aanroeping van de Naam Gods aangevangen, en met een dankzegging besloten worden.

Art. 33. Die tot de samenkomsten afgezonden worden, zullen hun credentiebrieven en instructien, ondertekend zijnde van degenen die ze zenden, medebrengen en deze zullen keurstemmen hebben, ten ware in zaken, die hun personen of kerken in het bijzonder aangaan.

Art. 34. In alle samenkomsten zal bij de praeses een scriba gevoegd worden, om naarstiglijk op te schrijven 't geen waardig is opgetekend te zijn.

Art. 35. Het ambt van de praeses is, voor te stellen en te verklaren 't geen te verhandelen is, toe te zien dat een legelijk zijn orde houde in 't spreken; de knibbelachtigen en die te heftig zijn in 't spreken, te bevelen dat zij zwijgen, en over dezelve, geen gehoor gevende, de behoorlijke censuur te laten gaan. Voorts zal zijn ambt uitgaan, wanneer de samenkomst scheidt.

Art. 36. 't Zelfde zeggen heeft de classis over de kerkeraad, 't welk de particuliere synode heeft over de classis, en de generale synode over de particuliere.

Art. 37. In alle kerken zal een kerkeraad zijn, bestaande uit de dienaren des Woords en de ouderlingen, dewelke, althans in de grotere gemeenten, in de regel alle weken eens tezamenkomen zullen. alwaar de dienaar des Woords (of de dienaren, zo daar meerdere zijn bij beurte) presideren en de actie regeren zal.

Art. 38. Welverstaande, dat in de plaatsen, waar de kerkeraad voor het eerst of opnieuw is op te richten, 't zelve niet geschiede, dan met advies van de classis. En waar het getal van de ouderlingen klein is, zullen de diakenen door plaatselijke regeling mede tot de kerkeraad kunnen genomen worden; hetgeen altijd geschieden zal, waar dit getal op minder dan drie is bepaald.

Art. 39. Plaatsen, waar nog geen kerkeraad zijn kan, zullen door de classis onder de zorg van een genabuurde kerkeraad gesteld worden.

Art. 40. Desgelijks zullen de diakenen samenkomen, waar zulks nodig is alle weken, om met aanroeping van de Naam Gods, van de zaken, hun ambt betreffende, te handelen, waartoe de dienaren goede opzicht zullen nemen, en zo nodig zich daarbij laten vinden.

Art. 41. De classicale vergaderingen zullen bestaan uit genabuurde kerken, dewelke elk een dienaar en een ouderling, ter plaatse en tijd bij hen in het scheiden van elke vergadering goedgevonden (zo nochtans, dat men het boven de drie maanden niet uitstelt, tenzij de grote afstanden het niet

raadzaam maken), daarhenen met behoorlijke credentie afvaardigen zullen; in welke samenkomsten de dienaars bij beurte, of anderszins die van dezelve vergadering verkoren wordt, presideren zullen, zo nochtans, dat dezelfde tweemaal achtereen niet zal mogen verkoren worden. Voorts zal de praeses, onder anderen een iegelijk afvragen, of zij in hun kerken hun kerkeradsvergadering houden, of de kerkelijke discipline geoefend wordt; of de armen en scholen bezorgd worden; ten laatste of er iets is, waarin zij het oordeel en de hulp der classis tot rechte instelling hunner kerk behoeven. En eindelijk zullen in de laatste vergadering voor de particuliere synode verkoren worden, die op deze synode gaan zullen.

Art. 42. Waar in een kerk meer predikanten zijn dan een, zullen ook zij, die niet volgens het voorgaande artikel afgevaardigd zijn, in de classis mogen verschijnen en adviserende stem hebben.

Art. 43. In het einde van de classicale en andere meerdere samenkomsten zal men censuur houden over diegenen, die iets strafwaardigs in de vergadering gedaan, of de vermaning der mindere samenkomsten versmaad hebben.

Art. 44. De classis zal ook enige harer dienaren, ten minste twee, van de oudste, ervarenste en geschiktste, autoriseren, om in alle kerken, van de steden zowel als van het platteland, alle jaar, tenzij de grote afstanden het niet raadzaam maken, visitatie te doen, en toe te zien, of de leraars, kerkeraden en schoolmeesters hun ambt getrouwelijk waarnemen, bij de zuiverheid der leer verblijven, de aangenomene orde in alles onderhouden, en de stichting der gemeente, mitsgaders der jonge jeugd, naar behoren, zoveel hun mogelijk is, met woorden en werken bevorderen; teneinde zij diegenen, die nalatig in het een of ander bevonden worden, in tijds mogen broederlijk vermanen, en met raad en daad alles tot vrede, opbouw, en het meeste profijt der kerken en scholen helpen dirigeren. En iedere classis zal deze visitatoren mogen continueren in hun bediening, zo lang het haar zal goeddunken, ten ware dat de visitatoren zelve, om redenen, van dewelke de classis oordelen zal, verzochten ontslagen te worden.

Art. 45. De kerk, in dewelke de classis, en desgelijks de particuliere of generale synode, samenkomt, zal zorg dragen, dat zij de acten der voorgaande vergadering op de naastkomende bestelle.

Art. 46. De instructien der dingen die in meerdere vergaderingen te behandelen zijn, zullen niet eerder geschreven worden, voordat over de daarin voorgestelde punten de besluiten der voorsaaende synoden gelezen zijn, opdat 't gene eens afgehandeld is, niet wederom voorgesteld worde, ten ware dat men het achte veranderd te moeten zijn.

Art. 47. Alle jaren (ten ware dat de nood een kortere tijd vereiste) zullen enige, zoveel mogelijk tot dezelfde provincie behorende, genabuurde classes samenkomen, tot welke particuliere synode uit iedere classis twee dienaars en twee ouderlingen (welk getal door een synode, die uit slechts drie of vier classes bestaat, ook op drie kan gesteld worden) afgevaardigd zullen worden 1). In het scheiden, zowel der particuliere als der generale synode, zal een kerk verordend worden, die last hebben zal, om met advies der classis de tijd en de plaats der naaste synode te stellen.

1) Indien een particulier-synodaal ressort bestaat uit twee classicale ressorten zal het getal afgevaardigden gesteld worden op ten minste drie dienaren en drie ouderlingen.

Art. 48. Het zal aan elke synode vrijstaan, correspondentie te verzoeken en te houden met haar genabuurde synode of synoden, in zulke forme, als zij meest profijtelijk achten zullen voor de gemene stichting.

Art. 49. Iedere synode zal ook enigen deputeren, om alles wat de synode geordonneerd heeft, te verrichten en in voorvallende zwaarigheden aan de classes de hand te bieden, waarbij voor de onderscheiden belangen zoveel mogelijk afzonderlijke groepen van deputaten te benoemen zijn, en om, althans ten getale van twee of drie, over alle peremptoire examens der aankomende predikanten te staan. En alle deze deputaten zullen van al hun

handelingen goede notitie houden, om de synode rapport te doen, en zo het geeist wordt, redenen te geven. Ook zullen zij niet ontslagen wezen van hun dienst, voor en alear de synode zelve hen daarvan ontslaat.

Art. 50. De nationale synode zal ordinaarlijk alle drie jaren eens gehouden worden, ten ware dat er enige dringende nood ware, om de tijd korter te nemen. Tot deze zullen vier dienaren en vier ouderlingen uit elke particuliere synode afgezonden worden. Voorts zal de kerk, die last heeft om de tijd en de plaats der generale synode aan te wijzen, zo dezelve naar het oordeel van een particuliere synode binnen de drie jaren te beroepen ware, met advies of onder goedkeuring van hare particuliere synode van de tijd en de plaats besluiten.

(Art. 51 en Art. 52 zijn vervallen.)

Van de leer, Sacramenten en andere ceremonien

Art. 53. De dienaren des Woords Gods, en desgelijks de professoren in de theologie ('t welk ook de andere professoren en insgelijks de rectoren en schoolmeesters wel betaamt) zullen de drie formulieren van enigheid der Canadese kerken ondertekenen, en de dienaren des Woords, die zulks refuseren, zullen DE FACTO in hun dienst door de kerkeraad of de classis geschorst worden, tot ter tijd toe dat zij zich daarin geheel verklaard zullen hebben, en indien zij obstinatelijk in weigering blijven, zullen zij van hun dienst geheel afgesteld worden.

Art. 54. Insgelijks zullen ook de ouderlingen en diakenen, en degenen die door een classis als proponent worden toegelaten, de genoemde formulieren van enigheid ondertekenen.

Art. 55. Tot wering van de valse leringen en dwalingen, die door ketterse geschriften zeer toenemen, zullen de dienaars en de ouderlingen de middelen gebruiken van lering, van wederlegging, van waarschuwing en van vermaning, zowel bij de dienst des Woords als bij de christelijke onderwijzing en bij het huisbezoek.

Art. 56. Het verbond Gods zal aan de kinderen der christenen met de Doop, zo haast als men de bediening deszelve hebben kan, verzegeld worden, en dat in openbare verzameling, wanneer Gods Woord gepredikt wordt.

Art. 57. De dienaars zullen hun best doen en daartoe arbeiden, dat de vader zijn kind ten Doop presentere. En in de gemeenten, waar men nevens de vader ook gevaders of getuigen bij de Doop neemt (welk gebruik, in zich zelf vrij zijnde, niet lichtelijk te veranderen is), betaamt het dat men neme die de zuivere leer toegedaan en vroom van wandel zijn.

Art. 58. De dienaars zullen in het dopen, zo der jonge kinderen als der bejaarde personen, de formulieren van de instelling en het gebruik des Doops, welke tot dien einde onderscheidenlijk beschreven zijn, gebruiken.

Art. 59. De bejaarden worden door de Doop de christelijke gemeente ingelijfd, en voor lidmaten der gemeente aangenomen, en zijn daarom schuldig het Avondmaal des Heren ook te gebruiken, 't welk zij bij hun Doop zullen beloven te doen.

Art. 60. De namen der gedoopten, mitsgaders der ouders en getuigen, en desgelijks de tijd des Doops, zullen opgetekend worden.

Art. 61. Men zal niemand ten Avondmaal des Heren toelaten, dan die naar de gewoonheid der kerk, tot dewelke hij zich voegt, belijdenis der gereformeerde religie gedaan heeft, mitsgaders hebbende getuigenis eens vromen wandels, zonder welke ook degenen, die uit andere kerken komen, niet zullen toegelaten worden.

Art. 62. Een iedere kerk zal zulke manier van bediening des Avondmaals houden, als zij oordeelt tot de meeste stichting te dienen. Welverstaande nochtans, dat de uitwendige ceremonien, in Gods Woord voorgeschreven, niet veranderd en alle superstitie vermeden worde, en dat na de voleinding der predikatie en der gemene gebeden het formulier des Avondmaals, mitsgaders het gebed daartoe dienende, zal worden gelezen.

Art. 63. Het Avondmaal des Heren zal tenminste alle twee of drie maanden gehouden worden.

Art. 64. De bediening des Avondmaals zal alleen geschieden, waar toezicht is van ouderlingen, volgens kerkelijke orde, en in een openlijke samenkomst der gemeente.

Art. 65. Ijkkpredikatiën of lijkdiensten zullen niet worden ingesteld.

Art. 66. In tijden van oorlog, pestilentie, algemene volksrampen en andere grote zwaarigheden, waarvan de druk overal in de kerken gevoeld wordt, zal een bededag uitgeschreven worden door de kerken, die daartoe door de laatste generale synode zijn aangewezen.

Art. 67. De gemeenten zullen onderhouden, benevens de Zondag, ook de Kerstdag, Pasen en Pinksteren. De onderhouding der tweede feestdagen en van de dag voor de herdenking van het hemelvaartsfeit wordt in de vrijheid der kerken gelaten.

Art. 68. De dienaars zullen alom des Zondags, ordinaarlijk in de namiddagse predikatiën, de somma der christelijke leer, in de Catechismus, die tegenwoordig in de Canadese kerken aangenomen is, vervat, kortelijk uitleggen, alzo dat dezelve, zoveel mogelijk, jaarlijks mag geëindigd worden, volgens de afdeling des Catechismus zelve daarop gemaakt.

Art. 69. In de kerken zullen gezongen worden de 150 Psalmen, alsmede de Enige Gezangen, zoals die zijn gehandhaafd en vastgesteld voor kerkelijk gebruik door de synode van Middelburg in 1933.

Art. 70. Alzo behoorlijk is, dat de huwelijke staat voor Christus' gemeente bevestigd worde, volgens het formulier daarvan zijnde, zullen de kerkeraaden daarop toezien 1).

1) Het onderhouden van dit art. is in de vrijheid der kerken gelaten (Nationale Synode van Homewood. 1954, art. 74).

Van de censuur en kerkelijke vermaning

Art. 71. Gelijkwerwijs de christelijke straf geestelijk is, en niemand van het burgerlijk gericht of straf der overheid bevrijdt, alzo worden ook, benevens de burgerlijke straf, de kerkelijke censuren noodzakelijk vereist, om de zondaar met de kerk en zijn naaste te verzoenen, en de ergernis uit de gemeente van Christus weg te nemen.

Art. 72. Wanneer dan iemand tegen de zuiverheid der leer of vromigheid des wandels zondigt: zoverre als het heimelijk is, en geen openbare ergernis gegeven heeft, zo zal de regel onderhouden worden, welke Christus duidelijk voorschrijft in Matth. 18.

Art. 73. De heimelijke zonden, waarvan de zondaar door een, en in 't bijzonder, of door twee of drie getuigen vermaand zijnde, berouw heeft, zullen voor de kerkeraad niet gebracht worden.

Art. 74. Zo iemand, van een heimelijke zonde door twee of drie personen in liefde vermaand zijnde, geen gehoor geeft, of anderszins een openbare zonde bedreven heeft, zal zulks de kerkeraad aangegeven worden.

Art. 75. Van al zulke zonden, die van haar nature wege openbaar, of door verachting der kerkelijke vermaningen in het openbaar gekomen zijn, zal de verzoening (wanneer men genoegzame tekenen van boetvaardigheid ziet) in zulke vorm en manier geschieden als tot stichting van iedere kerk door de kerkeraad bekwaam zal geoordeeld worden. Of zij in bepaalde gevallen openbaarlijk geschieden zal, wordt, wanneer daarover in de kerkeraad verschil is, in kerken, waar maar een dienaar is, met advies van twee genabuurde kerken beoordeeld.

Art. 76. Zo wie hardnekkig de vermaning des kerkeraads verwerpt, en desgelijks wie een openbare of anderszins een grove zonde gedaan heeft, zal van het Avondmaal des Heren afgehouden worden. En indien hij, afgehouden zijnde, na verscheidene vermaningen geen teken der boetvaardigheid bewijst, zo zal men ten laatste tot de uiterste remedie, namelijk de

afsnijding, komen, volgens de forme naar den Woorde Gods daartoe gesteld. Doch zal niemand afgesneden worden, dan met voorgaand advies der classis.

Art. 77. Aleer men, na de afhouding van het Avondmaal en de daarop nog gevolgde onderscheidene vermaningen, tot de afsnijding komt, zal men de hardnekkigheid des zondaars der gemeente openlijk te kennen geven, de zonde verklarende, mitsgaders de naarstigheit aan hem bewezen, in het bestraffen, afhouden van het Avondmaal, en menigvuldige vermaningen, en zal de gemeente vermaand worden hem aan te spreken, en voor hem te bidden. Zodanige vermaningen zullen er drie geschieden. In de eerste zal de zondaar niet genoemd worden, opdat hij enigszins verschoond worde. In de tweede zal met advies der classis zijn naam uitgedrukt worden. In de derde zal men de gemeente te kennen geven, dat men hem (tenzij dat hij zich bekere) van de gemeenschap der kerk uitsluiten zal, opdat zijn afsnijding, zo hij hardnekkig blijft, met stilzwigende bewilliging der kerk geschiede. De tijd tussen de vermaningen zal aan het oordeel des kerkerads staan.

Art. 78. Wanneer iemand, die geexcommuniceerd is, zich wederom wil verzoenen met de gemeente door boetvaardigheid, zo zal hetzelfde voor de handeling des Avondmaals, of anderszins naar gelegenheid, tevoren der gemeente aangezegd worden, teneinde hij ten naastkomende Avondmale (zoverre niemand iets weet voor te brengen ter contrarie) openbaarlijk met professie zijner bekering weder opgenomen worde, volgens het formulier daarvan zijnde.

Art. 79. Wanneer dienaars des Goddelijken Woords, ouderlingen of diakenen een openbare grove zonde bedrijven, die der kerk schandelijk is, of ook bij de overheid strafwaardig is, zullen wel de ouderlingen en diakenen terstond door voorgaand oordeel des kerkerads derzelver en der naastgelegene gemeente in hun dienst geschorst of daarvan afgezet worden, maar de dienaars alleenlijk geschorst worden. Of deze geheel van de dienst af te zetten zijn, zal aan het oordeel der classis staan, met advies van de in art. 11 genoemde deputaten der particuliere synode.

Art. 80. Voorts onder de grove zonden, die waardig zijn met opschorting of afstelling van de dienst gestraft te worden, zijn deze de voornaamste: valse leer of ketterij, openbare scheurmaking, openlijke blasfemie, simonie, trouweloze verlating zijns dienstes of indringing in eens anderen dienst, meinedigheid, echtbreuk, hoererij, dieverij, geweld, gewoonlyke dronkenschap, vechterij, vuil gewin; kortelĳk, alle de zonden en grove feiten, die de bedrijver voor de wereld eerloos maken, en in een ander gemeen lidmaat der kerk der afsnijding waardig zouden gerekend worden.

Art. 81. De dienaren des Woords, ouderlingen en diakenen zullen onder elkander de christelijke censuur oefenen, en malkander van de bediening huns amts vriendelijk vermanen.

Art. 82. Degenen, die uit de gemeente vertrekken, zal een attestatie of getuigenis aangaande hun belijdenis en wandel door de kerkeraad medegegeven worden, door twee ondertekend, of bij attestatien, die onder het zegel der kerk gegeven worden, met een ondertekening.

Art. 83. Voorts zal de armen, om genoegzame oorzaken vertrekkende, door de diakenen reisgeld gegeven worden, naar hetgeen zij oordelen behoorlijk te zijn. De kerkeraad en de diakenen zullen echter toezien, dat zij niet te zeer genegen zijn om hun kerken van de armen te ontlasten, met welke zij andere kerken zonder enige nood zouden bezwaren.

Van de stoffelijke aangelegenheden, aan de kerken gemeen

Art. 84. De kerken, die in classes, particuliere synoden en generale synoden samenkomen, vormen te zamen even zovele vermogensrechtelijke eenheden ten aanzien van de stoffelijke aangelegenheden, die haar onderscheidenlijk in classicaal, particulier-synodaal en generaal-synodaal verband gemeen zijn. Deze eenheden worden in en buiten rechte vertegenwoordigd zowel

door de respectieve classicale, particulier-synodale en generaal-synodale vergaderingen, als door deputaten, die door deze vergaderingen worden benoemd, geïnstrueerd en ontslagen en in al hun handelingen door hun instructie zijn gebonden.

Slotartikelen

Art. 85. Geen kerk zal over andere kerken, geen dienaar over andere dienaars, geen ouderling of diaken over andere ouderlingen of diakenen enige heerschappij voeren.

Art. 86. In middelmatige dingen zal men de buitenlandse kerken niet verwerpen, die een ander gebruik hebben dan wij.

Art. 87. Deze artikelen, de wettelijke ordening der kerk aangaande, zijn alzo gesteld en aangenomen met gemeen accoord dat zij (zo het profijt der kerken anders vereiste) veranderd, vermeerderd of verminderd mogen en behoren te worden. Het zal nochtans geen bijzondere gemeente, classis of synode vrijstaan zulks te doen, maar zij zullen naarstigheid doen om die te onderhouden, totdat anders van de generale of nationale synode verordend worde.